

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Karviná-Nové Město třída Družby 1338

Třída Družby 1338, 735 06 Karviná-Nové Město

Identifikátor školy: 600 135 284

Termín konání inspekce: 17. až 19. únor 2004

Čj.:	n4-1095/01-11074
Signatura:	kn3ax124

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personální podmínky výchovně-vzdělávací práce v Mateřské škole Karviná, tř. Družby 1338 (bez odloučeného pracoviště na ul. Kaštanova) vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům,
- ❖ materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce v Mateřské škole Karviná, tř. Družby 1338 (bez odloučeného pracoviště na ul. Kaštanova) vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům,
- ❖ průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce v Mateřské škole Karviná, tř. Družby 1338 (bez odloučeného pracoviště na ul. Kaštanova).

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Předškolní zařízení sdružuje dvě mateřské školy s kapacitou 145 dětí (včetně odloučeného pracoviště na ul. Kaštanova) a školní jídelnu s kapacitou 162 jídel.

Odloučené pracoviště na ul. Kaštanova alej 435 bude provozováno jen do konce školního roku 2003/2004 a personální podmínky (v současné době zde pracuje pouze jedna kmenová učitelka) nedovolují objektivní hodnocení celé školy, proto bylo posuzováno pouze pracoviště na ul. třída Družby 1338.

Právní forma: škola je od 1. ledna 1996 příspěvkovou organizací.

Název a adresa zřizovatele: Statutární město Karviná, Fryštátská 72/1, 733 24 Karviná-Fryštát.

Realizované vzdělávací programy: Mateřská škola ve své činnosti vychází z *Rámcového programu pro předškolní vzdělávání* (dále jen RVP PV) č. j. 14 132/01-22 a od září 1998 je přijata do projektu *Zdravá mateřská škola..*

Počet tříd ve sledovaném pracovišti: 3 třídy se smíšenou věkovou skupinou dětí.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Pedagogický sbor tvoří 5 učitelek včetně ředitelky školy. Všechny splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a všechny také pracují na plný pracovní úvazek. Věkové složení je vyvážené, kolektiv je stabilní. Skladba úvazků je celkově řešena efektivně, k souběžnému působení učitelek dochází pouze výjimečně a je využito z hlediska bezpečnosti (např. k delším vycházkám, k společnému pobytu v bazénu při hrách dětí ve vodě).

Organizační struktura školy je jasná a přehledná. Povinnosti jednotlivých pracovníků, jejich kompetence i služby, jsou zpracovány v *Organizačním řádu Mateřské školy tř. Družby 1338*.

Vedení zaměstnanců věnuje ředitelka přiměřenou pozornost. Dbá na vytváření přátelského ovzduší a daří se jí učitelky zapojovat do společného řešení problémů i koncepční tvorby. Vnitřní informační systém odpovídá velikosti školy i počtu zaměstnanců. Informace jsou předávány při každodenním osobním kontaktu, na pedagogických poradách nebo prostřednictvím nástěnek. Ze zápisů z pedagogických porad, které jsou realizovány společně s provozními poradami je patrné, že jsou sice pro ředitelku účinným nástrojem řízení, ale

způsob jejich písemného záznamu nezachycuje vždy celou šíři pedagogické problematiky, která je zde řešena. Chybí strukturované závěry s termínem plnění a vymezením odpovědnosti. V oblasti kontroly se ředitelka zaměřuje na hospitační činnost i provoz školy. Pro školní rok 2003/2004 má zpracován přehledný, časově diferencovaný *Kontrolní a hospitační plán Mateřské školy podporující zdraví tř. Družby 1338*. Na tento dokument navazuje vynikající soustava evaluačních nástrojů. Vedení školy v současné době pracuje na efektivním využití takto získaného množství informací. O další vzdělávání mají učitelky zájem a ředitelka jim v této oblasti poskytuje vhodné podmínky. Sama působí jako metodik dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřením na projekt *Zdravá mateřská škola a RVP PV*. Absolvované akce učitelek většinou plně korespondují s potřebou mateřské školy.

Pro diferencované odměňování zaměstnanců je zpracován *Systém hodnocení a odměňování zaměstnanců Mateřské školy tř. Družby 1338*. Ta jsou s pracovníky školy projednána a jsou zveřejněna. Jejich uplatňování motivuje pracovníky ke zkvalitňování jejich práce.

Celkově velmi dobrá úroveň personálních podmínek vzdělávání a výchovy pozitivně ovlivňuje kvalitu práce školy a umožňuje realizovat zvolený vzdělávací program.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Mateřská škola je umístěna v účelové budově. V provozu jsou tři třídy, každá má své vlastní příslušenství, WC, umývárnu a šatnu. Dvě třídy v přízemí využívají společnou hernu, oddělení v prvním patře disponuje samostatnou ložnicí. Součástí předškolního zařízení je přílehlá, velmi dobře vybavená zahrada, která skýtá dětem široké možnosti pohybového využití i relaxace.

Škola má pro realizaci aktivit dostatek vhodných účelně řešených prostor. Vybavení je však zastaralé a opotřebované. Výška dětského sedacího nábytku ve dvou třídách (v jedné je obnoven), tj. stůl a židli je jednotná a tím neodpovídá antropometrickým požadavkům na věkovou diferenciaci dětí. Hračky a pomůcky umožňují sice plnění programu školy, ale jejich průběžné obnovování nestačí současným požadavkům předškolního vzdělávání. Učební pomůcky a veškerý další materiál (konstruktivní, výtvarný, hravý) mají spíše klasický charakter, z nových pomůcek jsou k dispozici jen některé. Vybavení moderní technikou, televizí, videopřehrávačem, radiomagnetofony a PC ve všech třídách je dostatečné (dvě TV – jedna barevná nefunkční a jedna černobílá přenosná, PC ve třídách jsou zastaralá – sponzorské dary, dva magnetofony jsou rovněž zastaralé - jeden bez cd mechaniky). Vedení školy je velmi dobře zajištěno počítačovou technikou včetně kopírky, tiskárny a připojení na internet, kterou aktivně využívá k účinnému řízení předškolního zařízení.

Prostory školy jsou pro děti bezpečné a je v nich udržována vzorná čistota. Prostředí, také množstvím dětských výtvarných prací zejména v přízemí, působí příznivým estetickým dojmem.

Ředitelka školy usiluje o průběžné doplňování pomůcek a hraček podle finančních možností, které má k dispozici. Při kontrole efektivity všech materiálních zdrojů vychází ředitelka školy ze své spoluúčasti v pedagogickém procesu a dobré znalosti práce pedagogických i provozních zaměstnanců.

Materiálně-technické podmínky jsou hodnoceny jako dobré.

Vzdělávací program

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Mateřská škola pracuje podle vzdělávacího programu, který vypracovala ředitelka společně s ostatními pedagogickými pracovníci. Školní program vychází ze specifických podmínek a vlastního *Kurikula Mateřské školy podporující zdraví* (časový horizont 2003 – 2006). Respektuje modelový projekt *Zdravá mateřská škola* a záměr *Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání* (dále jen RVP PV). Tím je zajištěna návaznost na obecné cíle předškolní výchovy. Koncepce i programy jsou rovněž v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení. Učitelky společně vytvářejí ve svých třídách pro jednotlivé měsíce soubory témat, jejichž cíle zohledňují zásady modelového projektu i potřeby školy a tvoří dobrý základ krátkodobého plánování. Vynikající je po obsahové i formální stránce zpracování a realizace pedagogické diagnostiky. Posouzení využití z výše uvedené diagnostiky nebylo možné z předložené dokumentace vysledovat (zápisy v *Přehledech výchovné práce, Tématické měsíční plány*).

Výše uvedený školní program velmi dobře doplňuje řada nadstandardních aktivit, které probíhají v průběhu denní pedagogické práce, nebo mimo budovu mateřské školy.

Jedná se o: keramiku, celoroční jízdu na koni (pro předškolní děti), a celoroční hry ve vodě v plaveckém bazéně, práce na PC s využíváním vhodných výukových programů.

Výchovně-vzdělávací program mateřské školy je v souladu s obecnými cíli v předškolní výchově.

Veškerá kontrolovaná povinná dokumentace je vedena na předepsaných nosičích dat a má dobrou vypovídací hodnotu.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Kontrolní činnost ředitelka plánuje a pravidelně provádí. Kromě cílů hospitační činnosti si zpracovala soubor otázek, které jsou vodítkem při sledování práce učitelek i jejich hodnocení. Pomáhají jí systematicky přistupovat k hospitační činnosti. Nedaří se jí však v závěrech jasně a přehledně vyhodnotit stanovený cíl zejména z hlediska negativních jevů a tím učitelkám poskytovat jasnou zpětnou vazbu o úrovni jejich práce. Při analýze naplňování vytýčených cílů využívá ředitelka také hodnocení, které vypracovávají učitelky. Zvýšená pozornost je věnována zejména tomu, jak se jim daří uplatňovat požadavky RVP PV.

Kontrola naplňování výchovně-vzdělávacího programu je systematická, ale dosud ne zcela efektivní.

Při všech činnostech se v průběhu dne projevovala silná tendence k uvolnění organizace dětí a respektování jejich zájmů. Děti měly dostatek příležitosti ke spontánním činnostem a pohybu. Doba pobytu venku byla optimálně stanovena v režimu dne. Individuální potřeba spánku a odpočinku byla respektována. Postupná svačina umožňovala pružnější a plynulejší přechody mezi řízenými a spontánními aktivitami. Pitný režim byl zajištěn a dětmi osvojen.

Pro rodiče je vytvořen informační servis v šatnách a na nástěnkách ve vstupních prostorách školy. Zcela samozřejmá je ve všech třídách každodenní komunikace rodičů s učitelkami při předávání dětí. Škola organizuje pro rodiče rodičovské schůzky, třídní besídky, oslavy. Při

mateřské škole pracuje registrované Sdružení rodičů a přátel školy napomáhající aktivnímu zapojení rodičů do společných akcí, ke kterým také sami dávají podněty. Na základě závěrů evaluace se stala spolupráce s rodiči jednou z priorit mateřské školy, které se postupně úspěšně věnuje. Veřejnost může získat informace o škole prostřednictvím webové stránky na internetu a v regionálním tisku.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je v souladu se specifickými cíli předškolní výchovy.

Vedení školy má zpracován rozsáhlý a promyšlený soubor dokumentů pro sebeevaluaci *Analýza, evaluace* mateřské školy i jejich pracovníků. V současné době dochází k systematickému shromažďování informací v oblasti vzdělávání a výchovy dětí, plánování, práce pedagogických zaměstnanců a spolupráce s rodiči. Pro letošní školní rok využila ředitelka k další práci závěry z *Výroční zprávy za školní rok 2002 – 2003*.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

V průběhu inspekce byly provedeny hospitace ve všech třídách a u všech pedagogických pracovníků.

Odborná pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků

Odborná a pedagogická způsobilost a využívání poznatků z dalšího vzdělávání se u jednotlivých učitelek projevila na průběhu sledovaných činností rozdílně. V souhrnu však pozitivně.

Spontánní činnosti

Ve všech třídách mateřské školy byl kladen zvýšený důraz na spontánní a zájmové činnosti dle volby dětí. Zde převažovala vzájemná motivace dětí. Učitelky ji respektovaly a ponechávaly široký prostor pro uplatňování dětských zájmů. Hodnocení dětských projevů probíhalo v celkově pozitivní emoční atmosféře. Nebylo však dostatečně konkrétní i individuální, takže dětem účinnou zpětnou vazbu poskytovalo jen málo.

Děti měly pro spontánní aktivity neomezený časový prostor, byl poskytován i dětem, které přicházely do MŠ později. Organizace her vycházela naprosto z představ dětí, do jejich průběhu příliš učitelky nezasahovaly, ale také k jejich dalšímu rozvíjení a obohacování cílevědomě vždy nepřispívaly. V souhrnu se pak stávalo, že děti často střídaly hračky a aktivity, nedokázaly se déle soustředit a zejména u nejstarších dětí pak docházelo i ke konfliktům. I když byla společně s dětmi vytvořena pravidla chování a jednání, ne vždy je učitelky uměly důsledně a cílevědomě uplatňovat, zejména při výše uvedených negativních dětských projevech. Při práci se učitelky výrazně zaměřovaly na rozvíjení přátelských vztahů a v celkovém chování dětí se to až na výjimky projevilo pozitivně. Děti mezi sebou bohatě komunikovaly a k dospělým se chovaly otevřeně. Z jednání učitelek byla zřejmá snaha o vytvoření klidného a příjemného prostředí pro děti.

Spontánní činnosti jsou hodnoceny jako dobré.

Řízené činnosti

Učitelky pracovaly podle měsíčních plánů, které se zaměřovaly převážně na obsah činností a neopomíjely mimoracionální složky poznání. Podceněna byla však oblast vzdělávání ve

smyslu cílené rozvíjení schopností dětí a jejich širšího rozvoje v oblasti vzdělávání. Scházela diferenciací nároků vzhledem k vývojovým a individuálním možnostem dětí. V realizaci byla sice zřejmá návaznost na hlavní úkol školy, ale chyběla jasnější souvislost mezi plánovanými činnostmi. Učitelky se snažily rozvíjet schopnosti a poznatky dětí rovnoměrně. Chyběla větší motivační propojenost mezi činnostmi, důslednost při plnění stanoveného cíle z hlediska všestranného pojetí obsahu i při ověřování získaných poznatků a dovedností. Učitelky v některých třídách využívaly k nenásilnému získání pozornosti dětí připraveného prostředí a pomůcek. Ve většině však předkládaly řízené činnosti zvnějšku, bez navození vnitřního dětského zájmu a motivace. Při plnění úkolů děti povzbuzovaly, působily pozitivně a podporovaly jejich sebedůvěru. V hodnocení se zaměřovaly více na obecné chválení, než na poskytování konkrétní zpětné vazby dítěti a její využití k systematickému rozvíjení další činnosti.

Učitelky s větším nebo menším úspěchem organizovaly naplánované činnosti skupinově i individuálně, ale neměly je dostatečně promyšlené vzhledem k předpokladům jednotlivých dětí, ani podepřené o jejich skutečné znalosti. Celkově inklinovaly ke frontálnímu způsobu organizace. Naproti tomu důsledně posilovaly složku výchovnou, někdy až na úkor vzdělávací. Dávaly dětem možnost samostatně se podílet na přípravě stolování a těm to nečinilo žádné problémy. Také organizace postupné svačiny nenarušovala soustředění dětí na právě probíhající aktivity.

V interakci a komunikaci při řízených činnostech učitelky často přebíraly aktivitu na sebe. Jejich verbální projev většinou převažoval nad projevem dětí. Otázky, jež by měly rozvíjející charakter kladly spíše výjimečně. Děti se přizpůsobovaly a někdy pasivně čekaly na pokyny učitelek. Spontánně se uměly na velmi dobré úrovni vyjadřovat, měly dobrou slovní zásobu, kterou si aktivně rozvíjely při vzájemné interakci.

Řízené činnosti jsou hodnoceny rovněž jako dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací práce

Starší děti měly upevněné některé dovednosti a pracovní návyky (např. zacházení s výtvarným materiálem). Sebeobslužné dovednosti při oblékání a hygieně odpovídaly věku dětí, rovněž správné stravovací návyky. Při tvořivých činnostech (výtvarných, konstruktivních) se málo uplatňovala tvořivost a fantazie zejména u nejstarší věkové skupiny dětí. Oblast hrubé a jemné motoriky odpovídala věku a individuálním schopnostem. Celkově děti vykazovaly běžnou úroveň poznatků.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací práce jsou hodnoceny jako dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené ve Zřizovací listině vydané Městem Karviná svým rozhodnutím č. 114 ze dne 5. prosince 1995 s účinností od 1. ledna 1996 a v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol (č. j. ŠMS/306/03/Mü) vydaným Krajským úřadem Moravskoslezského kraje, odborem školství mládeže a sportu, s účinností od 1. ledna 2003, jsou v souladu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná Městem Karviná svým rozhodnutím č. 114 ze dne 5. prosince 1995, s účinností od 1. ledna 1996.
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol (č. j. ŠMS/306/03/Mü) vydané Krajským úřadem Moravskoslezského kraje, odborem školství mládeže a sportu, s účinností od 1. ledna 2003.
3. *Kurikulum Mateřské školy podporující zdraví Tř. Družby 1338, 735 06 Karviná 6* (s datem projednání a schválení 10.4.2003, na období 2003 - 2006).
4. Osvědčení o přijetí mateřské školy do projektu *Zdravá mateřská škola* (s datem 25. 9. 1998).
5. *Roční plán Mateřské školy podporující zdraví, Tř. Družby 1338, 735 06 Karviná 6* (na období 2003 – 2004, bez uvedení data projednání a schválení).
6. Třídní vzdělávací programy.
7. Plány vzdělávacích činností s tematickým zaměřením (všechna oddělení, školní rok 2003 – 2004).
8. Záznamy z pedagogické diagnostiky dětí.
9. Výroční zpráva za školní rok 2002 – 2003 (čj. 150/03, ze dne 24. 9. 2003).
10. Řády: vnitřní řád (1. 9. 2003), organizační řád (s datem 1. 1. 2003).
11. *System hodnocení a odměňování zaměstnanců Mateřské školy, Tř. Družby 1338, 735 06 Karviná 6* (1. 5. 2003).
12. Přehledy výchovné práce (I., II., III. oddělení v Mateřské škole Tř. Družby 1338, 735 06 Karviná 6, školní rok 2003 – 2004) SEVT 49 177 0.
13. Přehledy o docházce (I., II., III. oddělení v Mateřské škole Tř. Družby 1338, 735 06 Karviná 6, školní rok 2003 – 2004) SEVT 49 178 0.
14. Evidenční listy pro děti v mateřské škole (I., II., III. oddělení v Mateřské škole Tř. Družby 1338, 735 06 Karviná 6, školní rok 2003 – 2004) SEVT 49 176 1.
15. Přihlášky dítěte k zápisu do mateřské školy (I., II., III. oddělení v Mateřské škole Tř. Družby 1338, 735 06 Karviná 6, školní rok 2003 – 2004).
16. Rozhodnutí o zařazení dítěte do mateřské školy (I., II., III. oddělení v Mateřské škole Tř. Družby 1338, 735 06 Karviná 6, školní rok 2003 – 2004).
17. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (v Mateřské škole Tř. Družby 1338, 735 06 Karviná 6).
18. Dokument *Osobní růst učitelky* (školní rok 2003 – 2004, vzdělávání, sebevzdělávání).
19. Soubor dokumentů *Analýza, evaluace* (září 2003).
20. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) řady V1-01 podle stavu k 30. září 2003.
21. Protokol a záznam o provedené kontrole České školní inspekce: čj. 143 484/98-011050 ze dne 8. prosince 1998 a KHS Moravskoslezského kraje čj. 13062/2003 ze dne 29. května 2003, Revize tělovýchovného náradí a zahradního vybavení čj. 870/8/2003 ze dne 3. října 2003.
22. Zápisy z pedagogických rad a provozních porad včetně plánu (školní rok 2003 - 2004).
23. *Kontrolní a hospitační plán Mateřské školy podporující zdraví* (školní rok 2003 - 2004).
24. Hospitační záznamy (školní rok 2003 - 2004).
25. Podkladová inspekční dokumentace.
26. Práce dětí.

ZÁVĚR

Mateřská škola má velmi dobré personální podmínky. Je to dáno nejen plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí všech učitelek, ale i výhodnou věkovou skladbou a zájmem většiny učitelek o svou práci. Ředitelka školy sleduje pečlivě kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu, zejména na základě výborně zpracovaného systému sebeevaluace ať již z pohledu celé školy tak jednotlivých pedagogických pracovníků. Takto získané informace ke zlepšení pedagogické práce, dosud efektivně nevyužívá.

Materiálně-technické podmínky nepodporují kvalitu výchovně-vzdělávací práce. Starší, silně opotřebená vnitřní vybavení, nedostatečná nabídka současných hraček a pomůcek, nevytváří náležitě podnětné prostředí pro děti. Na základě výše uvedených zjištění hodnotí ČŠI vybavení jako dobré.

Oblast průběhu vzdělávání a výchovy ukazuje, že škola pracuje v souladu se současnými trendy předškolní pedagogiky. Ne vždy se daří důsledně naplňovat zamýšlené principy a vytýčené změny. Například nevyváženost oblasti výchovné a vzdělávací (tj. zvýraznění výchovy na úkor vzdělávání). V současné fázi procesu byly průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce hodnoceny jako dobré s tím, že škola připravila solidní základy pro jejich další zkvalitnění.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Hana Štefková
Členka týmu	Mgr. Jarmila Španihelová

V Novém Jičíně dne 5. března 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. března 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Jarmila Svobodová

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Štefánkova 9, 741 01 Nový Jičín. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Moravskoslezského kraje odbor školství, mládeže a sportu 28. října 117 702 18 Ostrava 2	2004-03-30	n4-4511/04-11074
Zřizovatel Město Statutární město Karviná, Fryštátská 72/1 733 24 Karviná - Fryštát	2004-03-30	n4-4611/04-11074

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.